

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.820/2017/5. szám

A Debreceni Ítéltábla az Ütő-Siklódi Ügyvédi Iroda (címe, ügyintéző: dr. Ütő-Siklódi Zoltán ügyvéd) által képviselt I.rendű felperes neve (címe) I. rendű és II.rendű felperes neve (címe) II. rendű felpereseknek - a dr. Gyökér János ügyvéd (címe) által képviselt I.rendű alperes neve (címe) I. rendű és II.rendű alperes neve (címe) II. rendű alperesek ellen szerződés részleges érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 5.P.20.707/2017/8. számú ítélete ellen az alperesek 9. sorszáma alatt benyújtott fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, a felperesek keresetét elutasítja, mellőzi az alperesek elsőfokú per költségeiben és le nem rótt kereseti illetékben történő marasztalását, továbbá megállapítja, hogy 36 000 (harminchatezer) forint le nem rótt kereseti illetéket az állam visel.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 nap alatt egyetemlegesen fizessenek meg az alperesek, mint egyetemleges jogosultak részére 82 925 (nyolcvankétezer-kilencszázhuszonöt) Ft első- és másodfokú per költségeit.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A felperesek, mint adósok 2007. november 9. napján devizaalapú kölcsönszerződést kötöttek az alperesekkel, mint hitelezőkkel, amelyet **dr.. J-né dr.M. Z.** közjegyző közjegyzői okiratba foglalt.

A szerződés III. pontja szerint „*A szerződő felek megállapodnak abban, hogy a jelen közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés alapján az adósok terhére mindenkor fennálló kölcsön- és járuléktartozás tekintetében, annak közokirati tanúsításaként, az adósoknak hitelezőnél vezetett számlái és a hitelező vonatkozó bizonylatai alapján készített közjegyzői ténytanúsítványt fogadják el. Az adósok és a zálogkötelezettek alávetik magukat annak, hogy a jelen közjegyzői okirat alapján az adósok terhére fennálló kölcsön- és egyéb járuléktartozás összegét, esetleges végrehajtási eljárás kezdeményezése esetén is, a hitelező felkérésére a fenti módon közjegyző tanúsítsa.*”

A felperesek keresete annak megállapítására irányult, hogy a kölcsönszerződés idézett kikötései tisztességtelenség címén érvénytelenek. Arra hivatkoztak, hogy e rendelkezések a fogyasztó hátrányára megfordítják a bizonyítási terhet, továbbá kizárólagos jogot adnak a

hitelezőknek a szerződés értelmezésére és annak megállapítására, hogy a fogyasztó teljesítése szerződésszerű-e, ezért azok a fogyasztóval kötött szerződésekben tisztességtelennek minősülő feltételekről szóló 18/1999. (II.5.) Korm. rendelet (R.) 1. §-a (1) bekezdésének a), b) és j) pontjaiba ütköznek.

Az alperesek elsődlegesen a per megszüntetését kérték. Arra hivatkoztak, hogy az I. rendű alperes a szerződésben félként nem vett részt, továbbá a felperesek keresete nem felel meg a 2014. évi XL. törvény (DH2 törvény) 37. §-ának. A másodlagos ellenkérelmük a kereset elutasítására irányult, kifejtették ugyanis, hogy a kikötések nem sértik az R. 1. §-a (1) bekezdésének a), b) és j) pontjait, továbbá azok tisztességtelensége a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (1959. évi Ptk.) 209. §-ának szerződéskötéskor hatályos (5) bekezdése alapján sem állapítható meg.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében megállapította a kölcsönszerződés keresettel érintett rendelkezéseinek az érvénytelenségét, és kötelezte az alpereseket arra, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felpereseknek 10 000 Ft perköltséget, az államnak pedig - külön felhívásra - 36 000 Ft le nem rótt illetéket.

A határozatának indokolásában kifejtette, hogy az alperesek alap nélkül kérték a per megszüntetését. Az I. rendű alperes a szerződés szövegének tanúsága szerint nemcsak a II. rendű alperes képviselőjeként, hanem a saját nevében is aláírta a megállapodást, így abban félként vett részt. Utalt ugyanakkor arra is, hogy amennyiben az I. rendű alperes nem lett volna szerződő fél, a per vele szemben történő megszüntetésére ezen okból akkor sem kerülhetett volna sor. Kifejtette továbbá, hogy a keresettel támadott kikötés a felperesek fizetési kötelezettségeinek összecsúszására nem volt kihatással, így a DH2 törvény 37. §-a (1) bekezdésének megfelelő kereset előterjesztése nem volt szükséges, ezért az alperesek erre hivatkozással is alap nélkül kérték a per megszüntetését.

A per érdemét illetően az 1959. évi Ptk. 209. §-ának (1) bekezdésére, valamint az R. 1. §-a (1) bekezdésének a), b) és j) pontjaira utalva rámutatott, hogy a kereset tárgyát képező kikötések azért tisztességtelenek, mert azokban a fogyasztó feltétel és ellenvetés nélkül elfogadta a hitelező által a saját üzleti könyvei alapján készített tartozáskimutatást a fennálló kölcsöntartozását közokirati formában igazoló közjegyzői ténytanúsítvány alapjaként. Így a felek nem csupán a tartozás igazolásának formájában állapodtak meg, hanem abban, hogy a tartozás mindenkor összegét a hitelezők egyoldalúan meghatározhassák, és ezen egyoldalú nyilatkozat alapján a közjegyző közokiratnak minősülő tanúsítványt állíthasson ki. Ezen közokirattal szemben pedig már a felpereseket terheli annak bizonyítása, hogy a tartozásuk nem, vagy nem a tanúsítványban foglalt összegben áll fenn, ezért a kikötések az R. 1. §-a (1) bekezdésének j) pontja alapján tisztességtelenek, hiszen megfordítják a bizonyítási terhet. Kifejtette továbbá, hogy mivel az alperesek jogosultak a mindenkor tartozás fennállásának és összegének egyoldalú megállapítására, kizárólagos jogot szereztek arra is, hogy az adósok teljesítésére vonatkozó szerződéses rendelkezéseket értelmezhessék és dönthessenek arról, hogy az adósok teljesítése szerződésszerű-e vagy nem. Ezért e kikötések sértik az R. 1. §-a (1) bekezdésének a) és b) pontjait is, így ezen okból szintén tisztességtelenek.

Nem fogadta el az alperesek azon védekezését, amely azon alapult, hogy a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXIII. törvény (Hpt.) 206. §-a és 283. §-a alapján jogszabály, a megállapodás III.2. pontja alapján pedig a szerződés is arra kötelezte őket, hogy vezessenek nyilvántartást a tartozás összegéről. A perbeli kikötések értelmében ugyanis a felperesek annak vetették alá magukat, hogy az alperesek bármikor - akár az adósok számára nyújtott, számszakilag levezetett tájékoztatás nélkül is - egyoldalúan megállapíthassák, hogy van-e tartozás, és ha igen, annak mennyi az összege, majd az így megállapított tartozást egy esetleges végrehajtási eljárásban behajthassák rajtuk, ezért a hitelezők ezen joga független az őket terhelő tájékoztatási kötelezettségtől. Rámutatott, hogy az alperesek alap nélkül hivatkoztak a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) 23/C. §-ára is. A közvetlen végrehajtás elrendelése ugyanis olyan esetben, amikor a tartozás összege az adós által ellenőrizhető módon kerül megállapításra, nem tisztességtelen, a perbeli kikötések azonban lehetővé teszik, hogy a hitelezők által egyoldalúan megállapított tartozás legyen a közvetlen végrehajtás tárgya, ez pedig tisztességtelen. Kifejtette, hogy a Hpt-nek az alperesek által hivatkozott 131. §-a nem a felek jogviszonyára, hanem a bank üzleti könyvvézetésére vonatkozik, így az nem érinti ezt a pert. A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (1952. évi Pp.) 78. §-ának (1) bekezdése alapján a pereszes alpereseket kötelezte a felperesek jogi képviselői munkadíjból álló elsőfokú perköltsége, valamint a felperesek költségmentessége folytán le nem rótt kereseti illeték megfizetésére.

Az alperesek a fellebbezésükben elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését és a per megszüntetését kérték. Úgy érveltek, hogy a DH2 törvény 37. §-ának (1) bekezdése nem ad lehetőséget annak bírói mérlegelésére, hogy a keresettel támadott kikötés érvénytelensége érinti-e a felek közötti elszámolást, a pert ugyanis e jogszabályi rendelkezésnek megfelelő kereset hiányában akkor is meg kell szüntetni, ha az a felek közötti elszámolásra nem hat ki.

A másodlagos fellebbezési kérelmük az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására, és a kereset elutasítására irányult. Megismételték az elsőfokú eljárásban előadott azon jogi álláspontjukat, hogy a keresettel támadott kikötések nem hátrányosak a fogyasztó számára, a helyzetét nem súlyosbítják, és nem adnak többletjogokat a hitelező részére, így nem fordítják meg a bizonyítási terhet, és nem jogosítják fel a hitelezőt a szerződés rendelkezéseinek egyoldalú értelmezésére, továbbá annak kizárólagos megállapítására sem, hogy a fogyasztó teljesítése szerződésszerű-e, ezért e rendelkezések az R. 1. §-a (1) bekezdésének a), b) és j) pontjai alapján nem tisztességtelenek. Utaltak arra, hogy a Kúria több eseti döntésében, így az 1/2018. számú gazdasági elvi határozatban is ezzel egyező döntést hozott, amelyeket az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyott.

Arra hivatkoztak, hogy a per tárgyát képező kikötések az 1959. évi Ptk. 209. §-ának (5) bekezdése alapján nem minősülhetnek tisztességtelennek, hiszen azok megfelelnek a jogszabályoknak. Amennyiben a fogyasztó a hitelezők tartozásáról készített kimutatásával szemben nem él kifogással, a Hpt. 206. §-ának (2) bekezdése alapján úgy kell tekinteni, hogy azt elfogadta. Ha pedig kifogást terjeszt elő, az nem érinti a követelés érvényesíthetőségét. Azt, hogy került-e sor kifogás benyújtására, a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (Ktv.) 111. §-ának (1) bekezdése alapján a közjegyző sem vizsgálja.

Érvelésük szerint, ha a hitelező jogosult a követelését érvényesíteni, akkor a követelés összegéről közjegyzői ténytanúsítványt is készíttethet.

Rámutattak, hogy a kikötés nem fordítja meg a bizonyítási terhet, amennyiben ugyanis a fogyasztó vitatja a kimutatott tartozás összegét, végrehajtási pert kell indítania, ahol a bizonyítás kötelezettsége és terhe az ő oldalán van. Ez pedig nem a keresettel támadott kikötésből, hanem a közvetlen végrehajtás jogszabályi lehetőségéből következik, amit a felperesek által sérelmezett szerződéses rendelkezés esetleges érvénytelensége esetén is el lehet rendelni. Ehhez a megállapodást tartalmazó közokiraton kívül csupán azt kell közokirati formában igazolni, hogy a kölcsönszerződés felmondásra, a felmondás pedig az adós részére kézbesítésre került. Erre a célra szolgál a közjegyző által kiállított ténytanúsítvány, amely nem a tartozás összegét, hanem a felmondás kézbesítésének tényét igazolja. Az, hogy ezen okiratban benne van a tartozás aktuális összege is, csupán tájékoztató adat, abból a fogyasztónak semmilyen hátránya nem származik. Utaltak arra is, hogy a végrehajtás elrendelésekor nem kell bizonyítaniuk a követelésük összegszerűségét. Kifejtették, hogy az elsőfokú bíróság által érvénytelennek talált rendelkezések nem jogosítják fel a hitelezőket annak kizárólagos megállapítására, hogy az adós teljesítése szerződésszerű-e. Érvelésük szerint őket mind a szerződéskötéskor hatályos régi Hpt., mind pedig a jelenleg hatályos 2013. évi CCXXXVII. törvény (új Hpt.) nyilvántartás vezetésére kötelezi, amelynek jogszerűségét a pénzügyi felügyeleti szerv rendszeresen ellenőrzi, és azzal szemben az adósok kifogással, továbbá - a régi Hpt. 215/B. §-ának (8) bekezdése, valamint az új Hpt. 288. §-ának (8) bekezdése alapján - panasszal is élhetnek, amelynek eredményeként a hitelintézet köteles igazolni a követelésének összegszerűségét. Rámutattak, hogy bár a régi Hpt. 206. §-ának (2) bekezdése és az új Hpt. 275. §-ának (2) bekezdése értelmében kifogás hiányában vélelmezni kell a hitelező nyilvántartásának helyességét, ez nem érinti a fogyasztó azon jogát, hogy a tartozása összegét utóbb végrehajtási perben vagy más eljárásban vitathassa. Kifejtették, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta annak vizsgálatát, hogy a nemzeti jogrendszer egészét tekintve a fogyasztó a per tárgyát képező kikötés nélkül hátrányosabb helyzetben lenne-e, és azt sem vizsgálta, hogy a követelés érvényesítése során milyen jogorvoslati lehetőségei vannak. Mivel pedig a fogyasztó helyzetét a perbeli kikötés nem nehezíti meg, továbbá az nem érinti a követelés érvényesítése esetén a fogyasztót megillető jogorvoslati jogokat sem, álláspontjuk szerint a kikötés nem tisztességtelen.

A felperesek a fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helyes indokai alapján történő helybenhagyását, valamint azt kérték, hogy az ítéletábra a per tárgyalását függessze fel az Európai Unió Bírósága előtt C-34/18. szám altt indult előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig.

Az ítéletábra a felperes tárgyalás felfüggesztése iránti kérelmét nem találta alaposnak.

A tárgyalás felfüggesztésének egyes kérdéseiről szóló 3/2015. (XI.14.) PK-KK közös vélemény szerint, ha a perben bizonyított tények alapján olyan jogkérdés merül fel, melynek tárgyában más polgári perben - azonos tényekre alapítottnan - az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárását kezdeményezték, a bíróság az 1952. évi Pp. 152.

§-a (2) bekezdésének megfelelő alkalmazásával ennek az ügy érdemi elbírálására kiható előzetes eljárásnak a befejezéséig felfüggesztheti a per tárgyalását.

A kérelem elbírálásakor arra kell elsődlegesen figyelemmel lenni, hogy a perbeli jogvita eldöntése szempontjából az előzetes döntéshozatali eljárás kimenetele ténylegesen előkérdésnek minősül-e, illetőleg az eljárásban alkalmazandó jogharmonizációs rendelkezések kapcsán felmerül-e ténylegesen az uniós jog értelmezésével kapcsolatos kérdés.

Az ítélet tábla álláspontja szerint - különös figyelemmel az EUMSZ 267. cikkére, amely meghatározza, hogy az Európai Unió Bírósága mely kérdésekben rendelkezik hatáskörrel előzetes döntés meghozatalára - jelen másodfokú eljárásban nem merült fel az uniós jog értelmezésével kapcsolatos kérdés.

Arra az indokra alapítottan pedig, miszerint a kúriai ítélezési gyakorlat az Európai Unió fogyasztóvédelmi normáiba ütközik, nincs helye a per másodfokú tárgyalása felfüggesztésének.

Ezért az ítélet tábla a tárgyalás felfüggesztésére irányuló kérelmet elutasította és a fellebbezést érdemben elbírált.

Ennek eredményeként megállapította, hogy az elsődleges fellebbezési kérelem alaptalan, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és a per megszüntetésére ugyanis a fellebbezésben hivatkozott okból nem kerülhetett sor. A DH2 törvény 37. §-ának (1) bekezdése nem értelmezhető oly módon, hogy a fogyasztó a fizetési kötelezettségét nem érintő kikötések érvénytelenségének megállapítása iránt csak akkor terjeszthet elő keresetet, ha - egyebek mellett - összegszerűen levezeti, hogy a felek az elszámolásukat egyébként nem érintő érvénytelenség következményeként milyen módon számoljanak el egymással. Az Alaptörvény 28. cikke alapján a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak. A józan ésszel és az erkölccsel viszont egyáltalán nem egyeztethető össze az olyan jogszabály-értelmezés, amelyből az következne, hogy a jogalkotó egy szükségtelen és teljesíthetetlen feltételt szabott egy igény bírói úton történő érvényesítéséhez. Ezért a fizetési kötelezettséget nem érintő kikötés érvénytelenségének megállapítására irányuló kereset DH2 törvény 37. §-ának (1) bekezdésében írt módon történő előterjesztése - a 2015. szeptember 28-án megtartott Országos Civilisztikai Kollégiumvezetői Értekezleten, továbbá a devizahiteles pereket tárgyaló kúriai bírák 2015. június 22-én, 23-án, 29-én és július 2-án lezajlott egyeztetésén elfogadott állásponttal egyezően - nem követelhető meg.

Az alperesek másodlagos fellebbezési kérelme ugyanakkor a joggyakorlat időközben bekövetkezett változása folytán megalapozott volt.

Kétségtelen, hogy az ítélet tábla - a Fővárosi, a Pécsi és a Szegedi Ítélet táblával együtt - azt a gyakorlatot alakította ki, hogy a per tárgyát képező rendelkezésekhez hasonló kikötések akkor sértik az R. 1. §-a (1) bekezdésének b) és j) pontjait, ha azokban a fogyasztó feltétel és ellenvetés nélkül elfogadta a hitelező által a saját üzleti könyvei alapján készített tartozáskimutatást a fennálló kölcsöntartozását közokirati formában igazoló közjegyzői

tényszerűségét alapjaként. Ez a gyakorlat azonban a továbbiakban nem tartható fenn, a Kúria ugyanis a Gfv.VII.30.285/2017. és a Gfv.VII.30.327/2017/3. számú ítéleteiben, valamint az 1/2018. gazdasági elvi határozatban úgy foglalt állást, hogy a per tárgyát képező kikötések akkor sem tisztességtelenek, ha azok tartalmazzák a fogyasztónak a hitelező könyvei alapján készített közjegyzői ténytanúsítvány feltétel nélküli elfogadására vonatkozó nyilatkozatát.

Ezen ítéletek szerint a perrel érintett megállapodás azon kikötése, amelyben a felperesek a mindenkor fizetési kötelezettségüket illetően a banknál vezetett számláik és a bank nyilvántartásai, könyvei alapján készült közjegyzői okiratba foglalt ténytanúsítványt közhiteles, aggálytalan tartalmú bizonyítékként fogadták el, nem tekintethető az 1959. évi Ptk. 242. §-a szerinti tartozáselismerő nyilatkozatnak. Ennek oka az, hogy e rendelkezés nem felel meg az EBH2000.309. szám alatt közzétett elvi határozatban foglalt követelményeknek, ugyanis nem egy fennálló,összességében meghatározott követelésre vonatkozik. Ezért e kikötés esetében nem érvényesülnek a tartozáselismerés joghatásai, tehát az nem fordítja meg a bizonyítási terhet.

Ennek megfelelően abban az esetben, ha az alperesek a jelen szerződésből eredő követelésüket a felperesekkel szemben peres úton kívánják érvényesíteni, a perben az 1952. évi Pp. 164. §-ának (1) bekezdése értelmében őket terheli annak bizonyítása, hogy a szerződés milyen tartalommal jött létre, ennek alapján milyen összeget folyósítottak a felperesek részére, a felperesek mennyit teljesítettek, és ennek eredményeként mekkora a fennálló tartozás. Az alperesek erre vonatkozó tényállításai nyilvánvalóan a saját nyilvántartásukon alapulnak, vita esetén azonban a nyilvántartásuk elszámolási elveit, módszereit és adatait a per során be kell mutatniuk, számításaikat le kell vezetniük. Ha a felperesek mindezeket követően is azt állítják, hogy az alperesek elszámolása nem felel meg a szerződésben foglaltaknak, illetőleg a közölt számítás hibás, vagy arra hivatkoznak, hogy részükről nagyobb összegű teljesítés történt, ellenbizonyítással élhetnek. A bizonyítási terhelését, a bizonyítási eljárás lefolytatását tehát a szerződés közjegyzői ténytanúsítvány elfogadására vonatkozó rendelkezése nem befolyásolja.

A Vht. felek közötti szerződéskötés idején hatályos 21. §-ának (1) bekezdése, illetve a jelenleg hatályos 23/C. §-ának (1) bekezdése értelmében végrehajtási záradékkal látható el a közjegyzői okirat, ha az tartalmazza a szolgáltatásra és ellenszolgáltatásra irányuló vagy egyoldalú kötelezettségvállalást, a jogosult és a kötelezett nevét, a kötelezettségvállalás tárgyát, mennyiségét (összegét) és jogcímét, valamint a teljesítés módját és határidejét. Ha a kötelezettség feltételnek vagy időpontnak a bekövetkezésétől függ, a végrehajthatósághoz a Vht. korábbi 21. §-ának (2) bekezdése, illetve jelenlegi 23/C. §-ának (2) bekezdése szerint az is szükséges, hogy a feltétel vagy időpont bekövetkezését közokirat tanúsítsa.

E szabályok értelmében a közokiratba foglalt kölcsön- vagy lízingszerződés, illetve egyoldalú kötelezettségvállalás alapján az adós tartozásának már lejárt részleteire minden további feltétel nélkül, a szerződés felmondása esetén a teljes tartozás összegére pedig akkor van helye végrehajtási záradék kiállításának, ha a végrehajtást kérő az adós szerződésszegése miatt szintén közokiratba foglalt jognyilatkozattal felmondta a

szerződést. Az, hogy ez utóbbi esetben a szerződésszegés valóban bekövetkezett-e és az emiatt közölt felmondás jogszerű-e, a végrehajtási záradék kiállítására irányuló kérelem elbírálása során érdemben nem vizsgálható, e vonatkozásban elengedő a végrehajtást kérő egyoldalú nyilatkozata (BH1997.348., BH2002.491., Kúria Pfv.I.21.783/2016/5.).

Az adós szerződésszegésének, illetőleg a felmondásnak a tényét, valamint a végrehajtást kérő nyilvántartásai szerint fennálló tartozás aktuális összegét a végrehajtást kérő egyoldalú nyilatkozata alapján rögzítő Ktv. 111. §-ában szabályozott közjegyzői okirat nem ügyleti okirat, hanem jogi jelentőségű tényeket rögzítő ténytanúsító okirat (közjegyzői tanúsítvány). Az ilyen okirat kiállítását a végrehajtást kérő akkor is kérheti a közjegyzőtől, ha erről az adóssal kötött szerződésben előzetesen külön nem rendelkeztek, illetve az adós előzetesen nem nyilatkozott külön arról, hogy a végrehajtást kérő nyilvántartásában rögzített adatok a ténytanúsítvány kiállításának alapjául szolgálhatnak. A közjegyzői ténytanúsítvány kiállítását és a végrehajtási záradék kibocsátását tehát a végrehajtást kérő e szerződéses kikötés hiányában is ugyanilyen módon és tartalommal kérhetné.

Ha a végrehajtási záradék kiállítására sor kerül, az adós a tartozását valóban csak az 1952. évi Pp. 369. §-a szerinti végrehajtás megszüntetése, illetve korlátozása iránti perben vitathatja. Ez azonban a végrehajtási záradék és a közjegyzői tanúsítvány jogintézményére vonatkozó, a fentiekben ismertetett szabályokból következik. A felek között létrejött kölcsönszerződés e vonatkozásban sem biztosít több jogosultságot az alperesek részére, illetve nem ró több kötelezettséget a felperesek terhére, mint amelyek az irányadó jogszabályok alapján őket egyébként megilletnék, illetőleg terhelnék. A bizonyítási teher pedig az 1952. évi Pp. 369. §-a szerinti végrehajtás megszüntetése, illetve korlátozása iránti perben is az 1952. évi Pp. 164. §-ának (1) bekezdésének megfelelően alakul. Az igényérvényesítés lehetőségei, a bizonyítási teher alakulása körében tehát a szerződés közjegyzői ténytanúsítvány elfogadására vonatkozó kikötése az adós jogi helyzetét nem érinti, semmilyen módon nem teszi azt hátrányosabbá.

A végrehajtás közjegyzői okirat záradékolása útján, tehát a peres út igénybevétele nélküli elrendelését lehetővé tevő szabályozás az Alkotmánybíróság 1423/B/2010. és 1245/B/2011. számú határozatai szerint nem alkotmányellenes, nem sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot, és az Európai Unió Bírósága C-32/14. számú **Y Bank kontra S. A.** ügyben hozott határozata szerint nem összeegyeztethetetlen a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK irányelv (a továbbiakban: irányelv) fogyasztóvédelmi követelményeivel sem.

A Kúria a hivatkozott ítéleteiben kifejtette azt is, hogy a perbeli kikötés nem tisztességtelen az R. 1. §-a (1) bekezdésének b) pontja alapján sem. E jogszabályi rendelkezés szerint a fogyasztói szerződésben az a szerződési feltétel minősül tisztességtelennek, amely kizárólagosan a fogyasztóval szerződő felet jogosítja fel annak megállapítására, hogy teljesítése szerződésszerű-e. E rendelkezésnek mind a nyelvtani, mind az irányelv 3. cikkének (3) bekezdése és mellékletének 1.m) pontja figyelembevételével történő értelmezéséből az következik, hogy az a kikötés tisztességtelen, amely a fogyasztóval szerződő felet, jelen ügyben az alpereseket arra jogosítja, hogy a saját teljesítésük szerződésnek megfelelőségét maguk állapítsák meg. A perbeli kikötés azonban az

alpereseket a saját teljesítésük szerződésszerűségének megítélésére nem jogosítja fel, így az nem tisztességtelen.

A Kúria említett döntéseiből egyértelműen levezethető az a jogi álláspont is, hogy a kikötések nem biztosítanak kizárólagos jogot az alperesek részére a szerződés egyetlen rendelkezésének értelmezésére sem, így azok az R. 1. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján sem minősíthetők tisztességtelennek.

A kifejtett okok miatt az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az 1952. évi Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és a felperesek keresetét elutasította.

A felperesek az elsőfokú eljárás során pervesztesek lettek, ezért az ítéltábla mellőzte az alperesek elsőfokú perköltségben és le nem rótt illetékben történő marasztalását, továbbá az 1952. évi Pp. 78. §-ának (1) bekezdése és 82. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a felpereseket az alperesek jogi képviselői munkadíjból álló elsőfokú perköltségének egyetemleges megfizetésére, amelynek összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (3) bekezdése, valamint 4/A. §-ának (1) bekezdése alapján 20 000 Ft + áfa, azaz 25 400 Ft-ban határozta meg. A felperesek költségmentességére tekintettel a le nem rótt kereseti illetéket az állam viseli (6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése, 14. §-a).

Pervesztességük folytán a felperesek egyetemlegesen kötelesek az alperesek 48 000 Ft fellebbezési illetékből, valamint a jogi képviselőjük munkadíjából álló másodfokú perköltségének megfizetésére is azzal, hogy az ítéltábla e munkadíj összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (3) és (5) bekezdései, valamint 4/A. §-ának (1) bekezdése alapján 7500 Ft + áfa, azaz 9525 Ft-ban állapította meg.

Debrecen, 2018. március 1.

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, Dr. Molnár Tibor Tamás s.k. előadó bíró, Dr. Hajkó Zsolt s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő